



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse ve věci

žalobce: **P. A. K.**, narozen „X“,
bytem „X“,
zastoupen Mgr. Jiřím Hladíkem, advokátem,
sídlem náměstí 28. října 1898/9, 602 00 Brno,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, Odbor dopravy a silničního hospodářství**,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,
zastoupen Mgr. Vlastimilem Škodou, advokátem,
sídlem Řetězová 195/2, 405 02 Děčín,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2015, č. j. 4794/DS/2015, JID: 152284/KUUK,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2015, č. j. 4794/DS/2015, JID: 152284/KUUK, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Městského úřadu Rumburk, Odbor civilně a dopravně správní a živnostenský úřad, (dále jen „městský úřad“) ze dne 20. 10. 2015, č. j. ODS/3424-15/kus-R-2. Tímto rozhodnutím městský úřad podle § 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítl žádost žalobce o udělení řidičského oprávnění skupiny vozidel „AM, B1, B“ z důvodu nesplnění podmínky „obvyklého bydliště“ na území České republiky podle § 82 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Žalobce se v žalobě současně domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že žalovaný vycházel z nesprávného, nelogického a natolik restriktivního výkladu § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu specifikujícího pojem obvyklé bydliště, až se jeho naplnění stalo fakticky nemožným. Zdůraznil, že předmětné ustanovení je nutné vykládat v souhrnu a s přihlédnutím k základním zásadám právním, především v souladu s čl. 42 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 14 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Zatímco český právní řád důsledně odlišuje pojem trvalý pobyt občana České republiky a trvalý pobyt cizince, zákon o silničním provozu odlišnou úpravu pro cizince nezavádí. Podle žalobce žalovaný pochybil, když pojem trvalého bydliště vyložil výlučně z hlediska jazykového a nepřihlédl ke specifickým významům tohoto pojmu v rámci celého právního řádu. Žalobce namítal, že pojem trvalý pobyt fyzické osoby není totožný s pojmem trvalý pobyt občana České republiky ve smyslu § 10 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o evidenci obyvatel“) a s pojmem trvalý pobyt cizince ve smyslu § 65 a násl. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Připomněl, že institut trvalého pobytu občana České republiky je založen na principu registračním, údaj o trvalém pobytu je v dispozici jeho nositele, který jej může i ukončit. Současně není rozhodné, zda občan České republiky na jejím území skutečně žije, jelikož se nezkoumá fakticita pobytu a občan může mít obvyklý pobyt v jiném členském státě Evropské unie. Naproti tomu trvalý pobyt cizince podléhá povolovacímu řízení, kdy jej lze získat za splnění striktně vymezených zákonných podmínek. Trvalý pobyt může cizinci správní orgán zrušit nebo nevydat. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že také institut přechodného pobytu občana členského státu Evropské unie podle § 87a zákona o pobytu cizinců naplňuje z materiálního a obsahového hlediska znaky trvalého pobytu fyzické osoby na území České republiky. Správní orgány podle žalobce pochybily, pokud se soustředily výlučně na naplnění pojmu obvyklé bydliště podle § 2 písm. hh) bod 1 a 2 zákona o silničním provozu, aniž by se zabývaly vztahem přechodného pobytu k trvalému pobytu fyzické osoby ve smyslu uvedeného ustanovení. Zvolený výklad zakládá nerovnost v přístupu ke státním příslušníkům České republiky a cizincům.
3. Žalobce upozornil na rozpor použitého výkladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 2006/126/ES o řidičských průkazech (dále jen „směrnice o řidičských průkazech“), která ve vztahu k obvyklému bydlišti vymezenému v jejím čl. 12 nepředpokládá žádný stupeň zvýhodnění státního příslušníka státu, jenž vydává řidičský průkaz, směrnice tak zavádí pojem obvyklé bydliště bez ohledu na státní příslušnost. Z toho podle žalobce vyplývá, že česká úprava je výhodnější, neboť pojem obvyklé bydliště modifikuje fikcí Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

naplnění jeho znaků bez ohledu na to, zda osoba s trvalým pobytem na území České republiky fakticky pobývá. Podotkl, že závěr Nejvyššího správního soudu o tom, že přechodný pobyt bez dalšího neznamená splnění podmínky obvyklého bydliště, byl dán s ohledem na vymezení kasačních stížností podaných v dané věci. Obdobnost pojmu trvalý pobyt fyzické osoby a přechodného pobytu shledal žalobce v oprávnění zkoumat účel žádosti o povolení k přechodnému pobytu podle § 87a a násl. zákona o pobytu cizinců. Podotkl, že těžiště zkoumání jisté účelovosti pobytu cizince, jenž je žadatelem o řidičský průkaz, spočívá v řízení o vydání potvrzení o přechodném pobytu občana Evropské unie, neboť žádal-li by občan Evropské unie o přechodný pobyt v České republice výlučně za účelem vydání řidičského oprávnění, nepochybně by bylo namístě užít výhrady veřejného pořádku pro obcházení zákona. Z výše uvedeného podle žalobce vyplývá, že česká právní úprava zavádí fikci splnění podmínky obvyklého bydliště nabytím pobytového statusu fyzické osoby a že přechodný pobyt občana členského státu je nutné považovat za pobyt trvalý ve smyslu § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu. Žalobce dodal, že předložil potvrzení o přechodném pobytu na území České republiky, tím prokázal, že má více než jen evidenčně hlášenou adresu na území České republiky, a tudíž nemusel dále prokazovat splnění podmínky trvalého bydliště v České republice.

4. Podle žalobce je odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 40/2012, pokud jde o výklad pojmu obvyklé bydliště, nepřiléhavý, neboť žalobce k prokázání svého pobytu na území České republiky navrhl i jiné než zákonem požadované podklady, které však správní orgány hodnotily jako nedůvěryhodné (výslech žalobcovy družky) nebo je bez náležitého odůvodnění neprovedly vůbec (výslech jeho rodinných příslušníků). Uvedl, že správní orgány zatížily řízení podstatnými vadami, neboť tím, že se v rámci dokazování neřídily tzv. zákonnou teorií důkazní, nerespektovaly rozsah svého zákonného zmocnění vyplývajícího z čl. 2 Listiny. Z § 50 odst. 4 správního řádu podle žalobce vyplývá, že zásada volného hodnocení důkazů je ve správním právu procesním pouze subsidiárním způsobem dokazování, což platí i pro § 3 správního řádu. Uvedená ustanovení však správní orgány porušily, neboť v § 92 odst. 4 písm. d) zákona o silničním provozu jsou vymezeny závazné důkazní prostředky. Pokud zákon správnímu orgánu ukládá závazný důkazní prostředek, pak ten podle žalobce nemůže zkoumat tzv. obsahovou správnost/pravdivost tohoto důkazního prostředku, ale jen to, zda z formálního hlediska není daná listina padělaná. Uvedený závěr podporuje i § 92 odst. 5 téhož zákona, podle kterého je správní orgán oprávněn ověřovat pravdivost čestného prohlášení, což neplatí u listin prokazujících obvyklé bydliště.
5. Žalobce dále zpochybnil procesní použitelnost přípisů zahraničních úřadů s tím, že není zřejmé, jakou mají mít relevanci ohledně splnění zákonných podmínek pro získání řidičského oprávnění, ani není zřejmé, v jakém procesním rámci byly obstarány. Správní orgány neuvedly, v čem má být dána protiprávnost jednání žalobce ve vazbě na přípisy zahraničních úřadů, napadené rozhodnutí je proto podle žalobce nepřezkoumatelné. Dodal, že tyto přípisy nebyly obstarány v souladu s právními předpisy, a nemohou tak podle § 51 odst. 1 správního řádu sloužit k provedení důkazu. Jakýkoli přípis zahraničního úřadu musí podle žalobce vyhovovat požadavkům vnitrostátního i mezinárodního práva, pokud takové právní úpravy není, správní orgán cizího státu není oprávněn vměšovat se do vnitřních záležitostí České republiky a český správní orgán nemůže bez dalšího se zahraničními úřady komunikovat, natož přihlížet k jejich přípisům. Žalobce upozornil na § 6 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, z něhož plyne, že komunikace orgánů moci výkonné je vyhrazena

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

především Ministerstvu zahraničních věcí. Se zahraničními úřady není podle žalobce v těchto věcech oprávněno komunikovat ani Ministerstvo dopravy, ani jiné správní orgány věcně příslušné podle § 124 zákona o silničním provozu. Podotkl, že zcela ojedinělé výjimky jako např. § 124 odst. 5 písm. f) ve spojení s § 116 zákona o silničním provozu nedopadají svým věcným a kompetenčním rozsahem na zasílání žalobcem rozporovaných přípisů zahraničních úřadů. Zdůraznil, že § 53 odst. 4 správního řádu se vztahuje výlučně na listiny, které předložil správnímu orgánu účastník řízení. Pokud listiny předložil jiný český správní orgán, jde o podklad od jiného správního orgánu podle § 50 odst. 1 správního řádu. K bezprostřední komunikaci se správními orgány jiných států pak podle žalobce nejsou české správní orgány oprávněny.

6. Vadami podle žalobce trpí i postupy správních orgánů, pokud jde o komunikaci s Policií České republiky a s městskou policií. Aktivitu všech vyjmenovaných subjektů označil žalobce za krajně nestandardní a nezákonnou. Žalobce vytýkal správním orgánům, že nespécifikovaly, v čem spočívá veřejný zájem ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu, který je vedl ke spolupráci s dalšími správními orgány. Podle žalobce je naopak ve veřejném zájmu dodržování právních předpisů, tj. konkrétně postupu v souladu s § 92 odst. 4 zákona o silničním provozu ve spojení s § 50 odst. 4 správního řádu, který stanovuje, že postačuje doložení uvedených podkladů, a také ochrana základních lidských práv včetně práva každého činit, co mu zákon nezakazuje (srov. čl. 2 Ústavy České republiky). Žalobce se rovněž vymezil proti ztotožnění veřejného zájmu podle § 2 správního řádu s veřejným zájmem jiného státu (Německa), což by bylo v rozporu s ústavním zřízením České republiky. Neexistuje přitom žádný pramen práva, který by českým správním orgánům umožňoval chránit veřejný zájem cizího státu.
7. Jednotlivé procesní úkony správních orgánů, Policie České republiky i městské policie dále podle žalobce trpí absencí účelového určení (§ 2 odst. 2 správního řádu) a vadou nezákonnosti co do způsobu provedení. Žalobce poukázal na skutečnost, že prověřování jeho fyzické přítomnosti v jeho bydlišti se vymyká jakémukoli procesnímu rámci, neboť jde o jakousi formu dožádání, nicméně v tomto případě k tomu nebyl dožádaný orgán (cizinecká policie) věcně příslušný. Pokud se však jednalo o úkon v rámci správního řízení, měl o tom být žalobce vyrozuměn, a pokud se tak nestalo, jde podle žalobce o porušení práva na spravedlivý proces, které nemůže být zhojeno ani realizací práva účastníka řízení podle § 36 odst. 3 správního řádu. Nadto cizinecká policie nepořídila o provedené pobytové kontrole žádný procesně použitelný důkazní prostředek, neboť úřední záznam o podání vysvětlení či o provedení kontroly nemůže podle § 137 odst. 4 správního řádu jako stěžejní důkazní prostředek obstát. Podle žalobce měla být pobytová kontrola provedena v souladu se zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní kontrole“). Ani těmito požadavkům však vzájemná korespondence správních orgánů nevyhovuje, a proto žalobce konstatoval, že správní spis neobsahuje žádný procesně použitelný důkazní prostředek. Uzavřel, že jím předložené důkazy v intencích demonstrativního výčtu podle § 92 odst. 4 písm. d) zákona o silničním provozu nebyly procesně bezvadným způsobem zpochybněny a zakládají nárok na to, aby bylo jeho žádosti o vydání řidičského průkazu vyhověno.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Vyjádřil přesvědčení, že se námitkami uvedenými v žalobě vypořádal v napadeném rozhodnutí, na které odkázal. Současně odkázal na rozsudek Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 280/2015. Podle žalovaného bylo ve správním řízení postupováno striktně podle ustanovení zákona o silničním provozu i správního řádu. Žalobce však neprokázal splnění podmínky stanovené v § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, když nepředložil doklady stanovené v § 92 odst. 4 písm. d) ve smyslu § 2 písm. hh) téhož zákona a dotčených článků směrnice o řidičských průkazech k obvyklému bydlišti na území vydávajícího státu.

Replika žalobce k vyjádření žalovaného

9. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že vyjádření odkazující pouze na jiné soudní rozhodnutí bez zohlednění konkrétních skutečností svědčí o paušalizovaném přístupu žalovaného při posuzování typového případu. Takový postup podle žalobce vede k tomu, že rozhodnutí jsou vydávána na základě typové podobnosti, a nikoli na základě konkrétního a jedinečného skutkového stavu. V souvislosti s nutností posoudit každý případ individuálně žalobce poukázal na skutečnost, že v České republice žádá mnoho cizinců o vydání řidičského průkazu, aniž by zde měli jakékoli bližší vazby či dlouhodobý pobyt, čímž se žalobce stal typovým žadatelem, jehož žádost bude zpravidla zamítnuta. Takový paušální postup označil za nezákonný, nesprávný a dodal, že nezohledňuje základní zásady veřejné správy, kdy skutkový stav není zjišťován, nýbrž je stanoven fikcí. Němečtí státní příslušníci jsou podle žalobce předem znevýhodňováni, neboť je presumováno, že na území České republiky nemají obvyklé bydliště. K překonání této fikce pak nestačilo ani čestné prohlášením a svědectví občanky České republiky, která uvedla, že s žalobcem žije ve společné domácnosti jako druh s družkou. Přestože se žalobce snažil prokázat své materiální obvyklé bydliště, správní orgány při hodnocení důkazů daly přednost zjištěním Policie České republiky a městské policie o údajné nepřítomnosti žalobce na jeho adrese v České republice. Podle žalobce však prostřednictvím pobytové kontroly nelze obcházet § 55 správního řádu o důkazu svědeckou výpovědí, a tudíž správní orgány pochybily, když nepředvolaly dotazované osoby k podání svědecké výpovědi. Na podporu svých tvrzení žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Azs 228/2015. Závěry učiněné v rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 279/2015 žalobce naopak odmítl, jelikož nereflektují skutkový stav projednávaného případu.

Ústní jednání soudu

10. Při jednání soudu konaném dne 15. 5. 2019 právní zástupce žalobce odkázal na písemné vyhotovení žaloby a trval na tom, aby jí soud vyhověl.
11. Právní zástupce žalovaného při tomtéž jednání konstatoval, že žalovaný neporušil žádná zákonná ustanovení, a žaloba by proto měla být zamítnuta.

Správní spis

12. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Dne 28. 1. 2015 podal žalobce žádost o řidičské oprávnění pro skupiny vozidel „AM, B1 a B“. K žádosti připojil čestné prohlášení ze dne 28. 1. 2015, že mu řidičské oprávnění nebylo v jiném členském státě pozastaveno ani odňato, nebyl mu uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, nebo již uplynula lhůta pro opětovné udělení řidičského oprávnění. Dále přiložil potvrzení o přechodném pobytu na území vydané Ministerstvem vnitra, Odborem azylové a migrační politiky – číslo průkazu „X“, výpis z Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

živnostenského rejstříku ze dne 17. 12. 2014 (živnostenské oprávnění v oborech přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti; sklenářské práce, rámování a paspartování; údržba motorových vozidel a jejich příslušenství; realitní činnost, správa a údržba nemovitostí; poskytování služeb osobního charakteru a pro osobní hygienu; vznik oprávnění dne 17. 12. 2014), čestné prohlášení H. M. o pobytu žalobce na adrese „X“, lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel ze dne 23. 9. 2014 a záznam o zkouškách z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do skupiny vozidel „B“ ze dne 15. 10. 2014 včetně žádosti o přijetí k výuce a výcviku.

13. Přípisem ze dne 3. 2. 2015, č. j. ODS/3911-15/kus, městský úřad žalobce vyzval k doplnění žádosti o vydání řidičského průkazu ve lhůtě patnácti dnů od doručení výzvy o doklad prokazující obvyklé bydliště na území České republiky podle § 82 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu z důvodu osobních, rodinných, popřípadě profesních vazeb. Ve výzvě městský úřad zároveň uvedl příklady takových dokladů.
14. Dne 16. 2. 2015 žalobce doložil městskému úřadu čestné prohlášení H. M., v němž uvedla, že žalobce zná nejméně deset let, je jeho přítelkyní. Od srpna 2014 žije trvale na adrese „X“ ve „X“ a sdílí společnou domácnost jako druh a družka. Žalobce je na této adrese přihlášen k pobytu, má zde přihlášenou živnost a pravidelně přispívá na provoz domácnosti.
15. Ze zprávy Spolkového úřadu pro dopravu ve Flensburgu (Spolková republika Německo) ze dne 9. 3. 2015 vyplynulo, že žalobce nevlastní platný německý řidičský průkaz, neboť ten mu byl dne 2. 2. 2013 odebrán za řízení v opilosti. Aby mohl žalobce získat řidičský průkaz v Německu, musel by předložit pozitivní lékařsko-psychologický posudek. V předmětné zprávě je dále uvedeno, že žalobce má od 4. 7. 1989 nahlášeno bydliště v Německu, „X“.
16. Přípisem ze dne 14. 4. 2015, č. j. ODS/12736-15/kus, městský úřad žalobce vyzval k uplatnění práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu do pěti pracovních dnů od doručení výzvy s tím, že poté bude vydáno rozhodnutí.
17. Rozhodnutím ze dne 24. 4. 2015, č. j. ODS/3424-15/kus-R, městský úřad podle § 51 odst. 3 správního řádu žalobcovu žádost o udělení řidičského oprávnění skupiny vozidel „AM, B1, B“ zamítl. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání. Rozhodnutím ze dne 25. 5. 2015, č. j. 1833/DS/2015, žalovaný výše uvedené rozhodnutí městského úřadu z důvodu nedostatečného vyhodnocení předložených důkazů zrušil a věc vrátil městskému úřadu k novému projednání.
18. Na základě žádosti městského úřadu o prověření pobytu občana Spolkové republiky Německo provedla dne 17. 6. 2015 hlídka Městské policie Šluknov šetření na adrese „X“ ve „X“. Z vyhotoveného úředního záznamu vyplynulo, že na místě hlídka hovořila s H. M., která uvedla, že se na této adrese žalobce od února 2015 přechodně zdržuje. V současné době však není přítomen, jelikož pracuje ve Švédsku (patrně mělo jít o Švýcarsko, pozn. soudu). Domovní schránka je označena jeho jménem.
19. Na základě obdobné žádosti provedla Policie České republiky na adrese „X“ ve „X“ ve dnech 9. 6. 2015 a 24. 6. 2015 pobytové kontroly podle § 164 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Podle úředního záznamu nebyl v době pobytové kontroly na uvedené adrese žalobce zastížen. Šetřením u sousedů (J. Č., bytem „X“, L. H., bytem „X“, J. N., bytem „X“) bylo zjištěno, že žalobce na dané adrese nebydlí a ani jej dotázání neznají. Dne 24. 6. 2015 byla na žalobce dotázána H. M., která uvedla, že jej zná a že má na uvedené

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

adrese hlášen pobyt. Pobývá zde však jen občas, jelikož bydlí v Německu v obci S. nebo ve Švýcarsku, kde pracuje. Jsou v telefonickém kontaktu.

20. Dne 11. 8. 2015 městský úřad provedl výslech svědků J. Č. a J. N. Svědek J. Č. uvedl, že žalobce na adrese „X“ nikdy neviděl, přestože bydlí naproti v prvním patře. Neviděl žalobce ani v doprovodu H. M., která podle svědka provozuje penzion, ale málokdy tam někoho má. Svědek si ani nevybavil, že by žalobce kdy potkal ve „X“. Doplnil, že paní M. málokdy vídá, neboť je po těžké operaci a ve dne spí. Do její zahrady za domem nevidí. Svědkyně J. N. uvedla, že na adrese „X“ žalobce neviděla. Paní M. vídá na zahradě, sedí tam však většinou sama. Potvrdila, že žalobce neviděla ani v doprovodu paní M. Zda viděla žalobce ve „X“, si svědkyně nedokázala vzpomenout.
21. Dne 24. 9. 2015 městský úřad provedl výslech svědků L. H. a H. M. Svědek L. H. uvedl, že jeho zahrada je asi 50 metrů za zahradou paní M., do její zahrady dohlédne od vstupu k domu. Pokud je na zahradě, tak paní M. vídá, pořád tam něco dělá. Žalobce nikdy neviděl, ani v doprovodu paní M., ani jinde ve „X“, před třemi až čtyřmi měsíci se ale jeho jméno objevilo na schránce domu. Svědkyně H. M. uvedla, že roky zná žalobcovu matku, samotného žalobce zná přibližně tři roky, je to její přítel a kamarád. Žalobce na adrese „X“ bydlí asi dva roky, bydlel tam ještě předtím, než se tam přihlásil k pobytu. Doplnila, že jí pomáhá se dřevem a že do Švýcarska jezdí vlakem, jelikož nemá řidičský průkaz. Na otázku, jak často se žalobce na adresu „X“ vrací, svědkyně neodpověděla. Uvedla, že ve Švýcarsku pracuje na volné noze, pracuje tam například půl roku a pak je tři měsíce doma, proto chtěl v České republice podnikat. Podotkla, že přijede v listopadu. Žalobce je její druh, jejich vztah trvá asi dva roky. Žalobce dále jezdí do Drážďan za vnoučetem, tam pobývá vždy jeden až dva dny. Po skončení výslechu tehdejší právní zástupce žalobce navrhl, aby byli dále vyslechnuti žalobcův bratr a jeho matka; neuvedl však ani jejich jména a příjmení, ani adresy.
22. Dne 8. 10. 2015 žalobce doložil doklady o svém zaměstnání ve Švýcarsku; v každém z těchto dokladů je uveden toliko den nástupu do práce (konkrétně 13. 7. 2011, 4. 6. 2012, 2. 7. 2012, 16. 7. 2015), nikoli však doba trvání zaměstnání, která je vždy specifikována slovy do ukončení pracovního výkonu.
23. Rozhodnutím ze dne 20. 10. 2015, č. j. ODS/3424-15/kus-R-2, městský úřad podle § 51 odst. 3 správního řádu žalobcovu žádost o udělení řidičského oprávnění skupiny vozidel „AM, B1, B“ zamítl z důvodu neprokázání obvyklého bydliště na území České republiky podle § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o kterém žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím.

Posouzení věci soudem

24. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

25. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a po provedeném ústním jednání dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
26. Nejprve se soud zaměřil na namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou žalobce spatřoval především v tom, že se správní orgány nezabývaly vztahem přechodného pobytu k trvalému pobytu fyzické osoby ve smyslu § 2 písm. hh) bod 1 a 2 zákona o silničním provozu, bez náležitého odůvodnění neprovedly některé navržené důkazy (výslech jeho rodinných příslušníků), neuvedly, v čem má být dána protiprávnost jednání žalobce ve vazbě na přípisy zahraničních úřadů, a nespecifikovaly, v čem spočívá veřejný zájem ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu, který je vedl ke spolupráci s dalšími správními orgány (Policie České republiky, Městská policie Šluknov). Těmto námitkám soud nepřisvědčil. K navrženému výsledku žalobcova bratra a jeho matky žalovaný na straně 4 napadeného rozhodnutí uvedl, že správní orgán k jejich výsledku nepřistoupil, neboť občané žijící v Německu by stěží mohli prokázat skutečný pobyt a osobní vazby žalobce na území České republiky. Je tedy zjevné, že žalovaný zdůvodnil, proč předmětné dokazování neprovedl, a toto zdůvodnění vyhodnotil soud jako dostačující. Žalobcem vyjádřená potřeba zabývat se vztahem přechodného pobytu k trvalému pobytu fyzické osoby ve smyslu § 2 písm. hh) bod 1 a 2 zákona o silničním provozu vychází výhradně z jeho názoru na výklad příslušných ustanovení zákona o silničním provozu, ovšem zcela se mýlí s tím, jak předmětná ustanovení vykládá městský úřad, žalovaný i soudy rozhodující ve správním soudnictví. Vzhledem k tomu, že žalovaný nahlíží na problematiku obvyklého bydliště odlišnou optikou oproti žalobci, nelze podle názoru soudu žalovanému vytýkat, že se nezabýval otázkami, které z jeho pohledu s danou věcí nijak souvisejí. Soud považuje za klíčové to, že žalovaný jednoznačně vyjevil svůj názor na výklad ustanovení zákona o silničním provozu, která aplikoval, a tím zároveň dostatečně reagoval na žalobcovu argumentaci. Ani v tomto směru tak nelze žalovanému nic vytknout. Soud rovněž neshledal, že by bylo povinností žalovaného v napadeném rozhodnutí odůvodňovat, v čem měla být dána protiprávnost jednání žalobce ve vazbě na přípisy zahraničních úřadů a v čem spočíval veřejný zájem, který vedl správní orgány ke spolupráci s policejními orgány.
27. Soud připomíná, že podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že „[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109, všechny dostupné na www.nssoud.cz). Požadavkům na odůvodnění rozhodnutí žalovaný v projednávané věci podle názoru zdejšího soudu dostál, neboť v napadeném rozhodnutí srozumitelně popsal, z jakých skutkových a právních okolností vycházel, jakými úvahami byl při svém rozhodování veden a proč neakceptoval jednotlivé odvolací námitky. Takové odůvodnění pokládá zdejší soud za dostatečné a napadené rozhodnutí za plně přezkoumatelné.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

28. Před vypořádáním dalších žalobních námitek zdejší soud podotýká, že k problematice zamítnutí žádostí cizích státních příslušníků o řidičské oprávnění se opakovaně vyjadřoval zdejší soud i Nejvyšší správní soud. Oba soudy se dokonce přímo zabývaly i argumentací, kterou uplatnil právní zástupce žalobce v projednávané věci, neboť stejný právní zástupce (Mgr. Hladík) zastupoval jiného německého státního příslušníka, jehož žádost o řidičské oprávnění byla zamítnuta pro neprokázání podmínky obvyklého bydliště, v soudním řízení, ze kterého vzešel rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 10. 2015, č. j. 15 A 145/2013-44, jehož závěry následně ke kasační stížnosti přezkoumával Nejvyšší správní soud a tuto kasační stížnost rozsudkem ze dne 24. 2. 2016, č. j. 1 As 279/2015-28, dostupným na www.nssoud.cz, zamítl. Na rozdíl od žalobce proto zdejší soud vyhodnotil závěry Nejvyššího správního soudu uvedené ve zmíněném rozsudku jako naprosto přílehlavé a odpovídající skutkové i právní situaci v projednávané věci, přičemž zároveň neshledal žádný důvod se od těchto závěrů jakkoli odchýlit. V dalším odůvodnění z nich proto zdejší soud vycházel.
29. Poté soud přistoupil k posouzení námitek týkajících se výkladu příslušných ustanovení právních předpisů. Podle § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu platí, že *„[ř]idičské oprávnění lze udělit pouze osobě, která má na území České republiky obvyklé bydliště nebo zde alespoň 6 měsíců studuje.“* Podle § 2 písm. hh) téhož zákona *„[p]ro účely tohoto zákona obvyklé bydliště na území České republiky je místo trvalého pobytu fyzické osoby na území České republiky, nebo pokud fyzická osoba nemá na území České republiky trvalý pobyt, místo na území České republiky, kde fyzická osoba*
- 1. pobývá alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodů osobních vazeb, kterými se rozumí zejména soužití ve společné domácnosti, rodinné vazby, vlastnictví nebo nájem nemovitosti, a popřípadě zároveň i z důvodů podnikání, výkonu jiné samostatně výdělečné činnosti nebo závislé práce na území České republiky, nebo*
 - 2. pobývá z důvodu osobních vazeb a pravidelně se na toto místo vrací, ačkoliv podniká, vykonává jinou samostatně výdělečnou činnost nebo závislou práci v jiném státě, není-li výkon takovéto činnosti v jiném státě omezen na dobu určitou.“*
30. Podle § 92 odst. 4 písm. d) zákona o silničním provozu platí, že *„[k] žádosti [o řidičské oprávnění] musí být přiložen doklad prokazující obvyklé bydliště žadatele, který nemá na území České republiky trvalý pobyt, nebo návrh jiného důkazního prostředku k jeho prokázání, nebo potvrzení o studiu podle § 82 odst. 4; dokladem prokazujícím obvyklé bydliště žadatele je zejména*
- 1. potvrzení o přechodném pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky,*
 - 2. výpis z katastru nemovitostí potvrzující vlastnická práva k nemovitosti,*
 - 3. nájemní smlouva k nemovitosti,*
 - 4. potvrzení o zaměstnání,*
 - 5. výpis z živnostenského rejstříku.*
31. Z čl. 12 směrnice o řidičských průkazech *„... se ‚obvyklým bydlištěm‘ rozumí místo, kde se určitá osoba obvykle zdržuje, tj. nejméně 185 dní v kalendářním roce, z důvodů osobních a profesních vazeb nebo v případě osob bez profesních vazeb z důvodu osobních vazeb vyplývajících z úzkých vztahů mezi touto osobou a místem, kde bydlí. Za obvyklé bydliště osoby, jejíž profesní vazby jsou jinde než osobní vazby a která tedy střídavě pobývá na různých místech ve dvou nebo více členských státech, se však považuje místo jejích osobních vazeb, pokud se tam*
- Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

pravidelně vrací. Tato poslední podmínka se nepožaduje, pokud osoba pobývá v některém členském státě, aby zde vykonávala časově omezený úkol. Navštěvování vysoké školy nebo školy neznamenaá přesun obvyklého bydliště.“

32. Výkladem pojmu obvyklé bydliště, který byl klíčovým v rámci posuzování žádosti žalobce o řidičské oprávnění, se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 13. 11. 2013, č. j. 6 As 47/2013-68, dostupném na www.nssoud.cz, vyslovil, že pro splnění podmínky vymezené v § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu nepostačí mít na území České republiky přechodný pobyt v obecném smyslu, nýbrž ve smyslu definovaném v § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu. Na tento rozsudek navázal Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 12. 2. 2015, č. j. 7 As 287/2014-36, publ. pod č. 3236/2015 Sb. NSS, dostupným na www.nssoud.cz, v němž upozornil na to, že pro interpretaci citovaných ustanovení má význam směrnice o řidičských průkazech, a dospěl k závěru, že „doklad prokazující obvyklé bydliště žadatele“ ve smyslu § 92 odst. 4 písm. d) a § 109 odst. 8 písm. g) zákona o silničním provozu nemusí sám o sobě prokazovat obvyklé bydliště žadatele. Rozhodující je v souladu s § 2 písm. hh) téhož zákona skutečný fyzický pobyt, nikoli pobyt formální. Konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu zároveň setrvává na tom, že je povinností žadatele o řidičské oprávnění prokázat existenci svého obvyklého bydliště na území České republiky (srov. např. oba výše uvedené rozsudky). V tomto ohledu se projednávaná věc podstatně odchyľuje od žalobcem zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, dostupného na www.nssoud.cz, kde se jednalo o problematiku správního vyhoštění a kde důkazní břemeno prokázání účelovosti manželství leželo na správním orgánu. V projednávané věci však byla situace naprosto odlišná, neboť důkazní břemeno ohledně obvyklého bydliště leželo na žalobci, který je podle názoru správních orgánů neunesl. Žalobcem namítaný rozsudek je tedy zcela nepřiléhavý a závěry v něm vyslovené nelze v projednávané věci aplikovat.
33. Vycházejí z výše citované judikatury týkající se obvyklého bydliště, se kterou se plně ztotožňuje, zdejší soud zdůrazňuje, že bylo povinností žalobce prokázat, že má na území České republiky obvyklé bydliště. Žalobce se mylí, pokud se domnívá, že by v jeho případě postačovalo prokázat přechodný pobyt na jím uváděné adrese. Tento žalobcův názor včetně související argumentace výkladem pojmů obvyklé bydliště, trvalý a přechodný pobyt jednoznačně vyvrátil Nejvyšší správní soud např. v již zmíněném rozsudku ze dne 24. 2. 2016, č. j. 1 As 279/2015-28, dostupném na www.nssoud.cz, ve kterém navzdory obdobné argumentaci, jakou uplatnil žalobce, setrval na nutnosti posoudit faktický pobyt žadatele o udělení řidičského oprávnění.
34. Zdejší soud zdůrazňuje, že samotné předložení jednotlivých zákonem o silničním provozu demonstrativně zmíněných listin k prokázání obvyklého bydliště nepostačuje, neboť tyto listiny dokládají toliko formální pobyt, nikoli skutečný fyzický pobyt. Soud proto zásadně nesouhlasí s názorem žalobce, že správní orgány vyložily dotčená ustanovení zákona o silničním provozu příliš restriktivně, nelogicky či nesprávně, a naopak je přesvědčen, že zcela chybný je právě výklad žalobcův. Jeho argument, že těžiště zkoumání účelovosti pobytu cizince – žadatele o řidičské oprávnění – spočívá v řízení o vydání potvrzení o přechodném pobytu, považuje soud za absurdní. Správním orgánům rozhodujícím ve věcech pobytu cizinců nepřísluší zkoumat, zda cizinec žádá o určitý pobytový status za účelem následného získání řidičského oprávnění v České republice, a nejsou ani oprávněny z důvodu možné účelovosti takové žádosti požadované pobytové oprávnění nevydat. Naopak právě v řízení o žádosti o vydání řidičského oprávnění přísluší správním orgánům Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

posuzovat, zda byly naplněny zákonné podmínky pro vyhovění žádosti, a to včetně podmínky obvyklého bydliště v tom smyslu, jak byla vyložena výše. Přitom správní orgány mohou a mají přihlížet i k tomu, zda se nejedná o případ tzv. turistiky za řidičskými průkazy, tj. zda se žadatel nesnaží získat řidičské oprávnění v České republice z toho důvodu, že mu bylo v minulosti v jiném členském státě Evropské unie odňato a tamní podmínky pro znovuzískání řidičského oprávnění jsou přísnější než podmínky české. Soud proto zcela odmítá žalobcem předestřený výklad pojmu obvyklé bydliště i jím vykonstruovanou fikci splnění podmínky obvyklého bydliště nabytím určitého pobytového statusu. Tento žalobcův výklad nemá oporu v platné právní úpravě a přímo odporuje konstantní judikatuře soudů rozhodujících ve správním soudnictví (viz výše).

35. Správní orgány se tedy naprosto správně zaměřily na zkoumání žalobcova skutečného fyzického pobytu na území České republiky, přičemž plně v souladu se zákonem i zmíněnou judikaturou prováděly dokazování nad rámec žalobcem předložených listin také výsledkem svědků. Soud zásadně nesouhlasí s žalobcovou argumentací tzv. zákonnou teorií důkazní, neboť žalobcovy úvahy jsou založeny na záměrné desinterpretaci příslušných ustanovení právních předpisů. Především je třeba zdůraznit, že § 92 odst. 4 písm. d) zákona o silničním provozu rozhodně nevymezuje závazné důkazní prostředky k prokázání obvyklého bydliště, nýbrž toliko demonstrativně (v neuzavřeném výčtu uvozeném slovem zejména) uvádí možné doklady, jimiž lze obvyklé bydliště prokázat. Z citovaného ustanovení (ani z žádného jiného) přitom nevyplývá, že by jednotlivé příkladmo uvedené doklady představovaly pro správní orgány závazný podklad ve smyslu § 50 odst. 4 správního řádu. Tento závěr nelze podle názoru soudu dovodit ani ze srovnání § 92 odst. 4 zákona o silničním provozu s odstavcem 5 větou druhou téhož ustanovení, která opravňuje správní orgány ověřit pravdivost čestného prohlášení žadatele u příslušného úřadu státu, ve kterém měl žadatel předchozí bydliště. Výslovné oprávnění ověřit pravdivost čestného prohlášení totiž v žádném případě neznamená, že by správní orgány měly automaticky akceptovat listiny, u nichž zákon výslovně nezmiňuje možnost podobného ověření, jako dostatečný důkaz o obvyklém bydlišti žadatele. To platí tím spíše, že judikatura soudů rozhodujících ve správním soudnictví zcela jednoznačně zastává názor, že samotné předložení jednotlivých listin uvedených v § 92 odst. 4 zákona o silničním provozu k prokázání obvyklého bydliště nepostačuje. Správní orgány proto byly oprávněny a zároveň povinny hodnotit provedené důkazy v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů, což také učinily, a to se závěrem, že žalobce své obvyklé bydliště na území České republiky neprokázal. S tímto závěrem se soud plně ztotožňuje.
36. Z dikce § 2 písm. hh) zákona o pobytu cizinců vyplývají dvě základní varianty obvyklého bydliště: Cizinec buď musí prokázat, že má na území České republiky místo, kde pobývá (obvykle se zdržuje) alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodů osobních vazeb, podnikání, výkonu samostatně výdělečné činnosti či závislé práce (srov. bod 1 předmětného ustanovení), nebo musí prokázat, že má profesní vazby nikoli na dobu určitou v jiném státě a zároveň má v České republice místo, kde pobývá z důvodu osobních vazeb a pravidelně se tam vrací (srov. bod 2 předmětného ustanovení).
37. Na tomto místě soud připomíná, že žalobce netvrdil ani nijak nedoložil, že by podnikal či vykonával jinou samostatně výdělečnou činnost nebo závislou práci v jiném státě a že by výkon takové činnosti nebyl omezen na dobu určitou, když jím předložené doklady o práci vykonávané ve Švýcarsku prokazují, že se jednalo o nepravidelně se opakující aktivity (spíše brigády) blíže nespecifikovaného spíše krátkodobého trvání a rozsahu (jedna v roce 2011, dvě v roce 2012, z nichž byla první na dobu kratší jednoho měsíce, a jedna v roce Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

2015), a rovněž podle svědkyně H. M. šlo o nepravdělnou práci „na volné noze“. Jestliže se tedy v případě žalobce jedná o pracovní příležitosti, které nejsou stálého charakteru, tj. na dobu neurčitou, nelze uvažovat o pravidelných návratech do místa obvyklého bydliště, jelikož návrat zpět u takové osoby nelze předpokládat v pravidelných intervalech, ale vždy až po ukončení dané pracovní příležitosti či splnění dohodnuté zakázky. Na žalobce se z tohoto důvodu nemůže vztahovat podmínka upravená v § 2 písm. hh) bodu 2 zákona o silničním provozu, která je vyhrazena pro osoby, jejichž profesní vazby jsou jinde než vazby osobní a které z tohoto důvodu pobývají střídavě na různých místech. Za daných okolností tak bylo povinností žalobce prokázat obvyklé bydliště na území České republiky ve smyslu § 2 písm. hh) bodu 1 zákona o silničním provozu, tj. místo, kde pobývá (obvykle se zdržuje) alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodů osobních vazeb, podnikání, výkonu samostatně výdělečné činnosti či závislé práce.

38. Žádný z důkazů provedených ve správním řízení ovšem neprokázal, že žalobce skutečně (fakticky) pobýval na území České republiky alespoň 185 dnů v kalendářním roce. V souvislosti s tím soud poznamenává, že není podstatné množství předložených a navržených důkazů, nýbrž jejich obsah, vypovídací a důkazní hodnota. Žalobce by si měl uvědomit, že potvrzení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (průkaz o přechodném pobytu) dokládá toliko formální pobyt. Dále lze obecně konstatovat, že čestná prohlášení bez ohledu na jejich počet a bez ohledu na to, že některá z nich byla opatřena úředně ověřenými podpisy, mají nižší důkazní hodnotu než výsledky svědků, které se odehrávají poté, kdy je svědek poučen o svých právech a povinnostech včetně případných sankčních následků nepravdivé výpovědi. Správní orgány tedy postupovaly správně, pokud se nespokojily pouze s obsahem předložených čestných prohlášení, ale za účelem zjištění obvyklého pobytu žalobce předvolaly k podání svědecké výpovědi osoby z blízkého okolí žalobcem uváděného bydliště.
39. Z výpovědí předvolaných svědků J. Č., J. N. a L. H., tj. osob žijících v blízkosti tvrzené adresy žalobcova pobytu, shodně vyplynulo, že žalobce nikdy neviděli. To samo o sobě sice nevylučuje, že by žalobce mohl na předmětné adrese fakticky pobývat, nicméně skutečnost, že jej jeho sousedé nikdy neviděli a neznají ho, přinejmenším vzbuzuje určité pochybnosti. Pokud jde o svědeckou výpověď H. M., soud konstatuje, že ani z ní není možné učinit závěr o tom, že má žalobce ve „X“ obvyklé bydliště; navíc důvěryhodnost svědkyně je významně oslabena rozporů mezi vlastní výpovědí a dřívějšími čestnými prohlášeními této svědkyně. Pomineme-li skutečnost, že paní M. nejprve v čestném prohlášení uvedla, že žalobce zná nejméně deset let, aby poté při ústním jednání vypověděla, že jej zná přibližně tři roky, již nelze přehlédnout rozpor v tvrzeních svědkyně ohledně skutečného pobytu žalobce. Soud především poukazuje na její vyjádření v čestném prohlášení, kdy uvedla, že s žalobcem bydlí (čestné prohlášení ze dne 19. 1. 2015), případně že s ním sdílí společnou domácnost (čestné prohlášení ze dne 16. 2. 2015), a následnou výpověď, kdy uvedla, že žalobce pracuje například půl roku ve Švýcarsku a poté je tři měsíce doma. Nastíněná změna v tvrzeních svědkyně podle soudu svědčí o účelovosti čestného prohlášení. Tento závěr podporuje dále skutečnost, že svědkyně se k otázce, jak často se žalobce na adresu „X“ vrací, vůbec nevyjádřila. Šlo přitom o otázku zcela zásadní, prostřednictvím které by si mohl správní orgán učinit obrázek o tom, jak často žalobce do té doby v České republice pobýval, kolik času zde trávil apod.
40. Předmětné svědecké výpovědi tedy neprokazují naplnění podmínek obvyklého bydliště ve smyslu § 2 písm. hh) bod 1 zákona o silničním provozu, neboť z nich nevyplývá, že žalobce pobývá na uvedené adrese nejméně 185 dnů v kalendářním roce. Svědci z řad Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

sousedů nejenže nevypověděli nic o tom, jak často žalobce do České republiky jezdil a jak dlouhou dobu zde zpravidla pobýval, nýbrž dokonce uvedli, že jej nikdy neviděli. Svědkyně H. M. se v tomto ohledu vyjádřila pouze neurčitě, když uvedla, že se žalobce zdržuje např. půl roku v zahraničí a poté je tři měsíce doma. Ani z takového vyjádření nelze učinit jednoznačný závěr o tom, že by pobyt žalobce v České republice trval alespoň 185 dnů v kalendářním roce (tři měsíce představují pouhou polovinu zákonem vyžadované doby pobytu). S ohledem na uvedená skutková zjištění naopak nelze vyloučit, že skutečné bydliště má žalobce někde jinde, což odpovídá zjištění správních orgánů vyplývajícím ze zprávy Spolkového úřadu pro dopravu ve Flensburgu ze dne 5. 2. 2015, podle které má žalobce nahlášeno bydliště v Německu, „X“, a to nepřetržitě od roku 1989.

41. Soud dále konstatuje, že výpis z živnostenského rejstříku (živnostenské oprávnění vzniklé dne 17. 12. 2014) nedokládá existenci skutečných profesních vazeb, resp. skutečný výkon živnosti, a tím méně pak prokazuje pobyt v požadované délce alespoň 185 dnů v kalendářním roce. Pokud by žalobce svou živnost skutečně vykonával, jistě by mu nic nebránilo v tom, aby ve správním řízení předložil jako důkaz svá daňová přiznání, případně několik vydaných či přijatých faktur, objednávky apod. I vlastní obory žalobcovy živnosti, které jsou značně různorodé (od stavebních činností přes údržbu motorových vozidel až po poskytování služeb osobního charakteru), vzbuzují určité pochybnosti v tom smyslu, jakou činnost žalobce konkrétně vykonává a jak jakožto cizí státní příslušník získává klienty, resp. zda se nejedná toliko o formální živnostenské oprávnění, které si žalobce opatřil účelově ve snaze prokázat splnění podmínek pro získání řidičského oprávnění v České republice. Takovému závěru pak nahrává i fakt, že žalobcem přihlášené živnosti patří mezi tzv. ohlašovací volné, tj. živnosti, pro jejichž výkon není potřeba, vyjma jejich ohlášení, splnit další zvláštní podmínky.
42. Lze tedy shrnout, že se žalobci nepodařilo prokázat obvyklé bydliště na území České republiky, neboť doložil pouze pobyt formální, nikoli skutečný. Rozhodně totiž neprokázal, že by zde pobýval nejméně 185 dnů v kalendářním roce, ani že by podnikal, vykonával jinou samostatně výdělečnou činnost nebo závislou práci v jiném státě a na určité místo v České republice se pravidelně vracel. To ostatně žalobce ani výslovně netvrdil. Soud pochopitelně uznává, že například živnostenské oprávnění představuje formální profesní vazbu, nicméně takové vazby jsou bez splnění dalších podmínek (prokázání jejich fakticity a prokázání délky pobytu) pro projednávanou věc nepodstatné.
43. K námitce žalobce, že správní orgány vyhodnotily jím navržené důkazy jako nevěrohodné nebo je bez náležitého odůvodnění neprovedly vůbec, soud opakuje, že nedůvěryhodnost osoby H. M. vyplynula z jejích prvotních čestných prohlášení, kdy bez dalšího uvedla, že s žalobcem bydlí na stejné adrese a sdílí s ním společnou domácnost, aby následně při svém výslechu před správním orgánem vypověděla, že žalobce v zahraničí tráví soustavně až půl roku a v České republice poté pobývá jen tři měsíce. Rozpory navíc vyvstaly ohledně doby, jak dlouho svědkyně žalobce zná. Soud tedy ve shodě se správními orgány vnímá sníženou důvěryhodnost H. M. a dodává, že i kdyby tato svědkyně byla zcela důvěryhodná, její svědecká výpověď by rozhodně nepostačovala k prokázání žalobcova obvyklého bydliště na území České republiky, zejména pokud jde o zákonem vyžadovaných nejméně 185 dnů pobytu. Soud se ztotožnil i s názorem správních orgánů na navržené svědecké výpovědi žalobcova bratra a jeho matky, kteří s ním zjevně v České republice nepobývali (nikdo to netvrdil), a proto sotva mohli v rámci svědecké výpovědi žalobcův pobyt v České republice jakkoli relevantně potvrdit. Soud dodává, že to byl městský úřad, který ze své vlastní iniciativy prostřednictvím policejních orgánů dohledal Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

žalobcovy potenciální sousedy a provedl jejich výslech. Naproti tomu žalobce, ač na něm leželo důkazní břemeno, se spokojil pouze s listinnými důkazy, které byly způsobilé prokázat toliko jeho formální pobyt, a výslech svých příbuzných, u nichž ani neuvedl jména a adresy, navrhl až v závěru správního řízení poté, co již byli jako svědci vyslechnuti zmínění sousedi, kteří shodně uvedli, že žalobce nikdy neviděli. Správní orgány tak podle názoru soudu nepochybily, pokud výslech žalobcových příbuzných za dané procesní situace a při neznalosti jejich jmen, příjmení a adres neprovedly.

44. K námitce procesní neúčinnosti zpráv od německých úřadů soud v první řadě konstatuje, že správní orgán při vyžádání informací o historii řidičských oprávnění na území Německa postupoval tak, aby byl zjištěn stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, tedy plně v souladu s § 3 správního řádu. Oprávnění získat tyto informace od příslušného německého úřadu správním orgánům výslovně zakládá § 92 odst. 5 věta druhá zákona o silničním provozu, a to v případě pochybností o pravdivosti údajů uvedených v čestném prohlášení podle § 92 odst. 4 písm. e) téhož zákona. Soud neshledal, že by jakékoli ustanovení právního předpisu, včetně těch, na která odkazoval žalobce, bránilo správním orgánům v tom, aby spolupracovaly se německými úřady v zájmu řádného zjištění skutečného stavu věci. Zároveň soud připomíná, že podle § 51 odst. 1 správního řádu lze k provedení důkazů užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a nebyly získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy, což rozhodně není případ zpráv od německých úřadů. Soud dodává, že informace zjištěné od německých úřadů navíc neměly žádný vliv na základní důvod, který vedl k zamítnutí žalobcovy žádosti, tj. na to, že žalobce neprokázal své obvyklé bydliště na území České republiky.
45. V souvislosti s námitkou žalobce spočívající ve spolupráci s německými úřady považuje soud za potřebné dále zdůraznit, že městský úřad v průběhu správního řízení u Spolkového úřadu pro dopravu ve Flensburgu zjistil, že žalobci byl v Německu dne 2. 2. 2013 zadržen jeho německý řidičský průkaz za řízení v opilosti, přičemž nový řidičský průkaz by tam mohl získat jen za podmínky předložení lékařsko-psychologického posudku. V kontextu tohoto závažného zjištění vyvstaly soudu zásadní pochybnosti o tom, zda v případě žalobce nejde o tzv. „turistiku za řidičskými průkazy“, které se jednotlivá ustanovení směrnice, včetně stanovení podmínky obvyklého bydliště pro získání řidičského průkazu v jiném členském státě, snaží zabránit. Soud dodává, že cílem směrnice o řidičských průkazech rozhodně není umožnit osobám, jimž bylo ze závažných důvodů v jejich zemi odebráno řidičské oprávnění, vyhnout se podmínkám, které jim byly stanoveny pro opětovné získání řidičského oprávnění tím, že si toto oprávnění opatří v jiném členském státě, jehož zákonné podmínky nejsou tak přísné. Obdobný záměr deklaroval i český zákonodárce v důvodové zprávě k zákonu č. 297/2011 Sb., kterým byl k 1. 1. 2012 novelizován zákon o silničním provozu. Na záměr unijního i českého zákonodárce zabránit „turistice za řidičskými průkazy“ ostatně opakovaně upozorňuje zdejší soud (např. v rozsudcích ze dne 19. 2. 2019, č. j. 15 A 96/2015-31, nebo ze dne 20. 6. 2018, č. j. 15 A 22/2016-65, dostupných na www.nssoud.cz) i Nejvyšší správní soud (např. v rozsudku ze dne 6. 8. 2015, č. j. 9 As 252/2014-29, dostupném na www.nssoud.cz).
46. S ohledem na popsanou minulost žalobce je proto ještě více oprávněný požadavek správních orgánů na to, aby žalobce řádně prokázal existenci svého obvyklého bydliště na území České republiky, neboť právě obvyklé bydliště slouží k ověření vazby cizince k České republice a vyloučení toho, že chtěl pouze obejít přísnější podmínky země, kde mu bylo řidičské oprávnění odebráno. Soud připouští, že podle judikatury Soudního dvora Evropské unie nelze osobám bránit při jejich úvaze, kde si zvolí obvyklé bydliště, nicméně Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

to ještě neznamená, že lze odhlédnout od toho, že žalobci bylo v Německu řidičské oprávnění odňato. Právě s ohledem na nutnost zabránit „turistice za řidičskými průkazy“ je naprosto legitimní požadavek, aby žalobce řádně prokázal své obvyklé bydliště na území České republiky, a vyvrátil tak značné pochybnosti o tom, zda jeho motivací k deklarované volbě obvyklého bydliště na území České republiky nebylo získání řidičského oprávnění za mírnějších podmínek, než by tomu bylo v Německu.

47. Soud zásadně odmítá, že by se ve vztahu k žalobci jednalo o paušální přístup, resp. že by němečtí státní příslušníci byli předem znevýhodňováni a že by u nich bylo presumováno, že na území České republiky nemají obvyklé bydliště. Povinnost prokázat obvyklé bydliště se totiž vztahuje na všechny cizince (nikoli jen německé státní příslušníky) a správní orgány přistupovaly k žalobci dostatečně individuálně, neboť se zabývaly konkrétními okolnostmi žalobcova případu, městský úřad jej řádně vyzval k doložení obvyklého bydliště a dokonce jej i poučil o možných důkazních prostředcích. O paušálním přístupu či jakési diskriminaci ve vztahu k žalobci proto podle názoru soudu vůbec nelze hovořit.
48. K námitce nezákonnosti postupu při zjišťování skutečného pobytu žalobce soud uvádí, že nutnost spolupráce s policejními orgány byla vyvolána potřebou zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Oprávněnost pobytové kontroly a její relevantnost v rámci řízení o žádosti o řidičské oprávnění ostatně potvrdil i Nejvyšší správní soud v již výše citovaném rozsudku ze dne 24. 2. 2016, č. j. 1 As 279/2015-28, dostupném na www.nssoud.cz. Nutnost spolupráce s policií byla přitom vyvolána zejména procesní aktivitou, resp. neaktivitou samotného žalobce, který na výzvu městského úřadu k doložení dalších dokumentů dokazujících jeho obvyklé bydliště na území České republiky předložil pouze další čestné prohlášení od H. M., přestože s ohledem na předmětnou výzvu mohl předpokládat, že taková listina nebude k prokázání obvyklého bydliště dostačující. Soud dále poznamenává, že cílem provedení kontrol v místě formálního obvyklého bydliště bylo zejména vyhledat a identifikovat osoby žijící v jeho blízkosti za účelem jejich následného výsledku jakožto svědků při ústním jednání před správním orgánem. Není tedy pravdou, že by policejní úřední záznamy byly stěžejními důkazy, jak se žalobce snaží přesvědčit soud, nýbrž těmito zásadními důkazy byly svědecké výpovědi osob, které byly při pobytových kontrolách zjištěny jako potenciální žalobcovi sousedi. Námitka žalobce, že správní spis neobsahuje žádné procesně použitelné důkazní prostředky, proto nemůže obstát. Za pochybení nelze považovat ani samotné užití sdělení policejních orgánů jakožto podkladů pro rozhodnutí, neboť nejde o záznamy o podání vysvětlení ve smyslu § 137 odst. 4 správního řádu a žalobce měl možnost se s jejich obsahem seznámit v souladu s § 36 odst. 3 téhož zákona.
49. Rovněž nelze souhlasit s tvrzením žalobce, že pobytová kontrola měla být provedena podle zákona o státní kontrole, jelikož ten byl k 31. 12. 2013 zrušen a nahrazen zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“). Úkony provedené policejními orgány na předmětné adrese nicméně nelze podřadit pod pojem kontroly podle § 2 kontrolního řádu, neboť nešlo o činnost správní, nýbrž o činnost policejní, a jejím předmětem nebylo zjištění, zda žalobce dodržuje povinnosti vyplývající z právních předpisů, ale toliko zjištění skutečností, které by mohly prokázat, či vyvrátit jeho skutečný pobyt na adrese „X“. Podle názoru soudu nebyly správní orgány povinny specifikovat veřejný zájem, který je vedl ke spolupráci s policejními orgány, neboť z povahy věci je takovým zájem potřeba náležitého zjištění skutečného stavu věci.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

50. Soud uzavírá, že žalobce neprokázal existenci svého obvyklého bydliště na území České republiky, tudíž správní orgány rozhodly naprosto správně, pokud jeho žádosti o řidičské oprávnění z důvodu nesplnění zákonných podmínek nevyhověly. V postupu správních orgánů, v hodnocení důkazů ani ve výkladu užitých právních institutů soud na rozdíl od žalobce nespatřuje nic nezákonného a naopak se pozastavuje nad tím, že žalobce ve všech svých podáních vědomě opomíjí skutečnost, že mu bylo jiným členským státem odňato řidičské oprávnění z důvodu řízení v opilosti a že podmínky pro opětovné získání tohoto oprávnění v Německu jsou přísnější než v České republice, ačkoli má tato skutečnost pro dané řízení zásadní význam.
51. Soud tedy nezjistil žalobcem namítaná pochybení či nezákonnosti, žalobu v mezích uplatněných žalobních bodů vyhodnotil jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
52. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 15. května 2019

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Mgr. Václav Trajer v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)